

Till:
Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm
m.registrator@regeringskansliet.se
christina.leideman@regeringskansliet.se

Ansvarig tjänsteman:
Magnus Ulaner
Miljöchef
HSB Riksförbund
magnus.ulaner@hsb.se

REMISSYTTRANDE *EUROPEISKA KOMMISSIONENS FÖRSLAG COM(2015) 614/2 TILL MEDDELANDE OM CIRKULÄR EKONOMI*

Diarienummer: M2015/04155/Mm

Inledning

HSBs yttrande avgränsas till de delar av förslaget som rör handlingsplanen *Att sluta kretsloppet – en EU-handlingsplan för den cirkulära ekonomin* och direktiv 2008/98/EG om avfall och direktiv 1994/62/EG om förpackningar och förpackningsavfall.

HSB anser att EU-kommissionens förslag bidrar till utvecklingen mot en ekonomi där resursanvändningen är effektiv, med sikte mot att recirkulera och att förebygga uppkomsten av avfall och att detta kan ha betydande miljömässiga, ekonomiska och sociala vinster. HSB anser att nya affärsmöjligheter kommer uppstå och som möjliggör tillväxt och arbetstillfällen i en cirkulära ekonomin.

Yttrande

Bygg- och rivningsavfall

I HSBs roll som byggherre och bostadsorganisation är kategorin bygg- och rivningsavfall av särskild vikt. I Sverige har bygg- och fastighetsbranschen, inom ramen för det nu avvecklade Kretsloppsrådet, utvecklat och kommit överens om *Riktlinjer för resurs- och avfallshantering vid byggande och rivning* som en bransch norm. Dessa förvaltas idag av Sveriges Byggindustrier.

HSB RIKSFÖRBUND

Box: 8310, 104 20 Stockholm
Besök: Fleminggatan 41,
Tel: 010-442 03 00
www.hsb.se

Riktlinjerna innehåller branschnormerande texter för följande moment:

- Materialinventering inför rivning samt upphandling av inventeringen
- Återanvändning, källsortering och avfallshantering samt upphandling av entreprenader vid rivning
- Källsortering och avfallshantering samt upphandling av entreprenader vid byggproduktion

HSB anser, dessa riktlinjer till trots, att det finns potential att återanvända och materialåtervinna större volymer bygg- och rivningsavfall. Idag saknas tydliga incitament för ökad återanvändning och materialåtervinning liksom standarder för återvunnet material så att kvaliteten kan säkras. För att få igång ökad återanvändning och materialåtervinning behöver marknader för dessa material fungera effektivt.

HSB anser vidare att de Sveriges *riktlinjer för resurs- och avfallshantering vid byggande och rivning* kan utgöra grund för kommissionens arbete med att ta fram riktlinjer för rivningsplatser och spridande av bästa praxis genom att frivilliga rutiner för materialåtervinning.

HSB anser att krav gällande materialåtervinning av bygg- och rivningsavfall bör riktas mot de aktörer som är mest lämpade att hantera bygg- och rivningsavfall. Dessa aktörer kan vara materialproducenter och tillverkare, rivningsentreprenörer, transportörer och/eller återvinningsindustrin. Kraven bör inte riktas mot enskilda byggherrar och fastighetsägare, som exempelvis mindre bostadsrättsföreningar. Samtidigt har byggherrar och fastighetsägare ansvar för att projektera för minimerad avfallsuppkomst.

HSB följer nära kommissionen arbete med indikatorer för att bedöma miljöprestandan under en byggnads hela livscykel.

HSB anser att det är bra att ett europeiskt system tas fram, men vill lyfta vikten av att kommissionen i utformningen av detta tar hänsyn till redan nationellt utvecklade miljöcertifieringssystem, exempelvis svenska Miljöbyggnad.

Frågan om ökad återvinning/återanvändning är tätt kopplad till design och produktionsfasen. God demonterbarhet är viktigt för ökad andel materialåtervinning.

HSB anser att det är positivt att kommissionen i arbetet med direktivet om ekodesign kommer att främja produkter som går att reparera, uppgradera och materialåtervinna.

Idag används många farliga kemiska ämnen och potentiellt farliga kemiska ämnen i byggprodukter vilket försvårar återanvändning och materialåtervinning.

HSB anser att det är viktigt att kommissionen gör en analys och föreslår alternativ för sambandet mellan farliga kemiska ämnen, produkter och avfallslagstiftning, bland annat om hur förekomsten av farliga kemiska ämnen i produkter kan minskas och spåras bättre.

För närvarande provar kommissionen metoden för produkters miljöavtryck.

HSB anser att Sverige bör verka för att detta initiativ harmoniserar med Environmental Product Declaration - systemet, så inte kommissionen har flera olika spår vad gäller att utvärdera och presentera produkters miljöprestanda i ett livscykelperspektiv.

Ökade återvinningsmål och utökat producentansvar

HSB anser att det är bra att kommissionens höjer målen för ökad materialåtervinning och återanvändning för kommunalt avfall och förpackningsavfall. Målen kommer att vara en utmaning även i Sverige speciellt för plastförpackningar, metall- och aluminiumförpackningar.

Den erfarenhet som HSB har av producentansvaret för förpackningar och tidningar är att fastighetsägare bär en betydande del av kostnaden för insamling och information mm i den fastighetsnära insamlingen, liksom i för elektriskt och elektroniskt avfall. En farhåga är att när producentansvaret kan komma att

utökas till andra områden, exempelvis textilier, så fortsätter fastighetsägare att få bära kostnad för att säkerställa att insamlingssystem finns nära hushållen.

HSB anser att det är bra att kommissionen tydliggör att medlemstater ska säkerställa att ekonomiska bidrag till system för utökat producentansvar, från producenter, täcker hela kostnaden för avfallshantering, (inklusive separat insamling och behandling, relevant information till avfallsinnehavare, datainsamling och rapportering).

HSB anser att:

- producentansvaret för förpackningar ska utvidgas till att likställa det ekonomiska ansvaret för (FNI) med det som gäller för ÅVS.
- producenternas ersättning för fastighetsnära insamling ska vara transparent.
- en ersättningsmodell för fastighetsnära insamling tas fram.
- det ska vara frivilligt för fastighetsägare att införa FNI eftersom det finns ett producentansvar.

Stockholm den 17 februari 2016

Anders Lago

Förbundsordförande